

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล เข้มทอง. หัวหน้าข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2539.

กมล ฉายาวัณณะ. การใช้ภาพถ่ายในการสื่อสาร. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาพนิ่งและภาพยนตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.

_____. ภาพถ่ายเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

กิตติชัย อินทรนุรักษ์. ผู้ช่วยบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2539.

ไกรสิทธิ์ พุทธรักษา. หัวหน้าข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2538.

กณิต นันทวานิช. หัวหน้าข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์, 8 มกราคม 2539.

เกรียงวณิช ชัชกุล. การวิเคราะห์การนำเสนอหัวข้อของหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

จักรพันธ์ ศรีเมือง. หัวหน้าข่าวกทม. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 29 พฤศจิกายน 2538.

จันทร์จิรา พันธุ์สุ. ผู้สื่อข่าวหน้าสตรี หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539.

จ่านง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธุ์. หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษในประเทศไทย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2530.

จุฬาลักษณ์ ภูเกิด. หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2539.

ชัยวัฒน์ อยู่น้อย. หัวหน้าข่าวกทม. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

ฉรงค์ศักดิ์ ศรีทานันท์. เนื้อหาข่าวและแนวทางการคัดเลือกข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวัน

ภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทฉบับจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ครุณี หิรัญรักษ์. การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์-

มหาวิทยาลัย, 2530.

ตุลสดีชัย ทับทิม. รองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น. สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2539.

ถาวร บุญปวัฒน์. หลักการทำหนังสือพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน, 2538.

- ธงชัย มหาไตรภพ. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการคัดเลือกข่าวสำหรับลงพิมพ์ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์รายวัน 4 ฉบับ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.
- นพคุณ ลิ้มสมานพันธ์. บรรณาธิการหน้าเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น. สัมภาษณ์, 19 มกราคม 2539.
- นภาพร คำเนินสกุลชัย. ผู้สื่อข่าวศิลปวัฒนธรรม หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 10 ตุลาคม 2538.
- บุญเกิด สุขทวีทรัพย์. ผู้สื่อข่าวอาวุโส หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 4 มกราคม 2539.
- บุญเลิศ ศุกคติก. สิทธิการสื่อสารในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2529.
- ประคอง วรรณสูตร. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2525.
- ประพันธ์ ผลเสวก. บรรณาธิการบริหาร หนังสือเทคโนโลยีชาวบ้าน. สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2538.
- ประไพ ธีรนรวณิชย์. ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2538.
- ประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์. ผู้ช่วยบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 21 ธันวาคม 2538.
- ประเสริฐ ศรีสืบ. หัวหน้าข่าวกีฬา หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น. สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2539.
- ปราโมทย์ ฝ่ายอุประ. หัวหน้าข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2539.
- ปรีชา บุญ-หลง. หัวหน้าข่าวอาชญากรรม หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2539.
- ปรีชา ภูริพัฒน์นากิจ. หัวหน้าข่าวกีฬา หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 27 พฤศจิกายน 2538.
- พรศักดิ์ ชนพัฒน์พงศ์. หัวหน้าข่าวการศึกษา หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2539.
- พีระ จิรโสภณ. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา หลักและทฤษฎีการสื่อสาร. หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- _____. วิธีการวิจัยสื่อสารมวลชน. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535. (อัคราเนนา)
- เพียงเพ็ญ ทูมมานนท์. บทบรรณาธิการในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย: เนื้อหาและกระบวนการเขียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

- ภาคภูมิ ป่องภัย. หัวหน้าข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์. 26 มกราคม 2539.
- มนชนก พัฒนพงศ์. การนำเสนอข่าว และภาพข่าว "หน้าหนึ่ง" ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ก่อนและหลังการยกเลิก ปร.42. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- มนตรี ชื่นสินธุวล. หัวหน้าข่าวกีฬา หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์. 8 มกราคม 2539.
- มนู จรรย์รงค์. หัวหน้าข่าวท่องเที่ยว-สารคดี หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์. 12 มกราคม 2539.
- มบุญ แสงศิริบุญ และคณะ. การโฆษณา: ความหมายและการสร้างสรรค์งานโฆษณา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็๊ดโปรดักชั่น, 2522.
- มานิจ สุขสมจิตร. บรรณาธิการอาวุโส หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์. 27 มกราคม 2539.
- มาลี บุญศิริพันธ์. การจัดทำหนังสือพิมพ์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชา ความรู้เบื้องต้นสื่อสิ่งพิมพ์. หน่วยที่ 10. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- _____. หลักการทำหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2530.
- เขาวนันท เชษฐรัตน์. การศึกษาพัฒนาการของแบบเรียนประกอบภาพของไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- รจิตลักษณ์ แสงอุไร. ระบบการสื่อสารมวลชนเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- รัศมี อธิวรธรรมพงศ์. ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการพิจารณาเลือกและเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- รวาพร ดลบันดาล. หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์. 13 มกราคม 2539.
- วิเชียร อินจนา. หัวหน้าข่าวหน้า1 หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์. 10 มกราคม 2539.
- วิไล ฉัตรกุล ณ อุษยา. หนังสือพิมพ์ไทยกับหน้าที่ในการกำหนดวาระข่าวสาร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- วิวัฒนา ไทยสม. บรรณาธิการหน้าสังคม/สตรี หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์. 5 ตุลาคม 2538.
- ศศิยา วิจิตรจามรี. ผู้เรียบเรียงข่าวการเมือง หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์. 17 ตุลาคม 2538.
- ศิริเพ็ญ เพ็งชุม. ผู้สื่อข่าวบันเทิง หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์. 10 มกราคม 2539.

- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ พ.ศ.2530. กรุงเทพมหานคร: นิเวศธรรมการพิมพ์, 2532.
- สนั่น ปัทมะทิน. ภาพถ่ายสำหรับหนังสือพิมพ์. ใน คู่มือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2530.
- สมควร กวียะ. ภูมิหลังและโครงสร้างพื้นฐานของการสื่อสารในประเทศไทย. ใน เอกสารการสนชูดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- สมาคมนักข่าวแห่งประเทศไทย. วันนักข่าว 5 มีนา 2538. กรุงเทพมหานคร: คอมแพคท์-พรีนท์, 2538.
- สาระสันต์ แสงศรี. หัวข่าววาทกรรม/สิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2539.
- สุกัญญา สดบรรทัด และนันทริกา กุ่มไพโรจน์. สยามรัฐล้อมทศวรรษ. ใน สีทศวรรษสยาม-รัฐ. หน้า 41-182. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สยามรัฐ, 2533. (โครงการหนังสือครบรอบ 40 ปี สยามรัฐรายวัน)
- สุกัญญา สดบรรทัด และคณะ. โครงการวิจัย Information by Multimedia. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536. (อัดสำเนา)
- สุชิน ดิยวัฒน์. หัวข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2539.
- สุทิน กาญจนไพบุลย์. หัวข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2538.
- สุภาณี กอสุวรรณศิริ. การนำเสนอภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- สุภาพันธ์ บุญสะอาด. ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2517.
- สุวพงศ์ จันผิงเพชร. ผู้ช่วยบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 12 มกราคม 2539.
- อนันต์ อิศวนนท์. หัวข่าวสังคม หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2539.
- อภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์. ผู้ช่วยบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์มติชน. สัมภาษณ์, 5 มกราคม 2539.
- อรพรรณ มุตจันทร์. การนำเสนอภาพข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- อังคณา รุ่งพรบุรีรักษ์. ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2539.

- อัญชลี ชัยวรพร. การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปลักษณ์และเนื้อหาหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ระหว่างภาษาไทย และภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อุทัย บุญเย็น. บรรณาธิการหน้าโลกทรรศน์ หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. สัมภาษณ์, 5 ตุลาคม 2538.
- อุทุมพร จามรมาน. ไคสแควร์ (Chi-Square): การทดสอบทางสถิติ. กรุงเทพมหานคร: ฟีนี ฟันบลิซซิ่ง, 2535.
- เอกรัตน์ สักดีเพชร. ช่างภาพ หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น. สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2539.
- เอนก นาวิกมูล. ฉายรูปเมืองไทยสมัยแรก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงแดด, 2530.

ภาษาอังกฤษ

- A.E. Loosy. **The Business of Photojournalism.** New York: American Photographic Book Publishing Company, 1971.
- Carter V. Good. **Dictionary of Education.** London: McGraw Hillm, 1956.
- Charles R. Wright. **Mass Communication: A Sociological Perspective.** New York: Random House, 1975.
- Colin Seymour-ure. **The Press Politics and Public.** London: New Fetterland, 1968.
- David P. Bergin. **Photojournalism Manual.** New York: Morgan & Morgan, 1967.
- Edmund C. Arnold. **Designing The Total Newspaper.** New York: Harpers & Row Publishing, 1981.
- Frank W. Rucher. **Newspaper Organization and Management.** Iowa: Iowa State University Press, 1968.
- Harold D. Lasswell. The Structure and Function of Communication in Society. in L¹ Bryson (ed). **The Communication of Ideas.** New York: Harper and Brother, 1984.
- Karl U. Smith. The Scientific Principle of Textbook Design and Illustration.
A. B. Communication Review. (Winter 1966): 27-29.
- Michael Sherer. Comparing Magazine Photos of Vietnam and Korean Wars. **Journalism Quarterly.** 65, (1988): 754-756.

- Michael W. Singletary. Newspaper Photograph: A Content Analysis. *Journalism Quarterly*, 55, (1978): 585-595.
- Michael W. Singletary and Chris Lamb. News Values in Award Winning Photo. *Journalism Quarterly*, 61, (1984): 104-108.
- Ole R. Holsti. *Content Analysis for the Social Sciences and Semantics*. New York: Addison-Wesley, 1969.
- Paul Lester. Use of Visual Elements on Newspaper Front Pages. *Journalism Quarterly*, 65, (1988): 761-763.
- Robert H. Bohle and Mario R. Morgan. Reader Response to Color Halftones and Spot Color in Newspaper Design. *Journalism Quarterly*, (Winter 1987): 731-739.
- Roland E. Woleseley. *Exploring Journalism*. New York: Prentice Hall, 1953.
- Roy E. Blackwood. The Content of News Photos: Role Portrayed by Men and Women. *Journalism Quarterly*, 60, (1983): 710-714.
- Scandlen Guy Blackeslee. *The Thai Press: A Content Analysis*. USA: California State University, 1975. (Mimeographed)
- Schram. W. *Mass Media and National Development*. Stanford, California: Stanford University, 1964.
- Simon Johnstone. The Nation Newspaper's World News Editor. Interview, 28 January 1996.
- Thailand Advertising Marketing and Media Guide. *The Advertising Marketing Book* 1991.
- Westley B.H. & McClean M. A Concept Model for Communication Research. *Journalism Quarterly*, 34, (Winter 1957).
- White D.M. The Gatekeeper: A Case Study in the Selection of News. *Journalism Quarterly*, 27, (Fall 1950).

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก

แบบวิเคราะห์ภาพข่าว

ภาพข่าวหน้า..... หนังสือพิมพ์.....

ฉบับวัน..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ..... จำนวน..... หน้า

ภาพข่าวที่	ลักษณะของ ภาพข่าว	ประเภทของ ภาพข่าว	ขนาด (ตารางนิ้ว)	หมายเหตุ
				<p><u>ลักษณะของภาพข่าว</u></p> <p>A: ภาพเหตุการณ์ หรือ ภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ</p> <p>B: ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า</p> <p>C: ภาพกราฟิก</p> <p><u>ประเภทของภาพข่าว</u></p> <p>1. ภาพข่าวในพระราชสำนัก</p> <p>2. ภาพข่าวการเมือง</p> <p>3. ภาพข่าวเศรษฐกิจ</p> <p>4. ภาพข่าวต่างประเทศ</p> <p>5. ภาพข่าวอาชญากรรม อุบัติ เหตุ ภัยพิบัติ และปัญหา สังคม</p> <p>6. ภาพข่าวบุคคล/สังคม</p> <p>7. ภาพข่าวการศึกษา วิจัย และวิทยาศาสตร์</p> <p>8. ภาพข่าวศาสนา และ ศิลปวัฒนธรรม</p> <p>9. ภาพข่าวกีฬา</p> <p>10. ภาพข่าวสิ่งแวดล้อม การ พัฒนา และการจราจร</p> <p>11. ภาพข่าวบันเทิง</p> <p>12. ภาพข่าวอื่นๆ</p>

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้คัดเลือกภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันที่ทำการสัมภาษณ์

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

1. คุณมานิจ สุขสมจิตร	บรรณาธิการอาวุโส
2. คุณสุชิน ศิววัฒน์	หัวหน้าข่าวหน้า 1
3. คุณปราโมทย์ ฝ่ายอุประ	หัวหน้าข่าวการเมือง
4. คุณพรศักดิ์ ธนพัฒน์พงศ์	หัวหน้าข่าวการศึกษา/ศาสนา/ศิลปวัฒนธรรม
5. คุณอลงกต จิตต์โชติชื่น	หัวหน้าข่าวทม./สิ่งแวดล้อม/อาชญากรรม/ปัญหาสังคม
6. คุณอังคณา รุ่งพรนุรักษ์	ผู้สื่อข่าวต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

1. คุณวิเชียร อินจนา	หัวหน้าข่าวหน้า 1
2. คุณคณิต นันทวาณี	หัวหน้าข่าวการเมือง
3. คุณปรีชา บุญ-หลง	หัวหน้าข่าวอาชญากรรม
4. คุณกมล เข้มทอง	หัวหน้าข่าวต่างประเทศ
5. คุณวรภาพร คลับนาค	หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ
6. คุณอนันต์ อัสวนนท์	หัวหน้าข่าวสังคม
7. คุณชัยวัฒน์ อยู่น้อย	หัวหน้าข่าวทม.
8. คุณมนตรี ชื่นสินธุวล	หัวหน้าข่าวกีฬา
9. คุณมนู จรรยาภัก	หัวหน้าข่าวท่องเที่ยว/สารคดี
10. คุณสุชาดา ชันระชวณะ	บรรณาธิการหน้าเด็ก/การศึกษา
11. คุณจารึก เรืองเกษม	ฝ่ายข่าวภูมิภาค
12. คุณจันทร์จิรา พันธุ์สุ	ผู้สื่อข่าวหน้าสตรี
13. คุณศิริเพ็ญ เฟื่องชุม	ผู้สื่อข่าวบันเทิง

หนังสือพิมพ์มติชน

1. คุณประพันธ์ ผลเสวก	บรรณาธิการบริหารหนังสือเทคโนโลยีชาวบ้าน คู่มือหน้าเทคโนโลยี เกษตร
2. คุณประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์	ผู้ช่วยบรรณาธิการ (คู่มือข่าวหน้า 1)
3. คุณกิตติชัย อินทรนฤกษ์	ผู้ช่วยบรรณาธิการ (คู่มือหน้าอาชญากรรม)
4. คุณอภิชาติ ศักดิ์เสริมฐ์	ผู้ช่วยบรรณาธิการ (คู่มือข่าวภูมิภาค)
5. คุณเสาวพงศ์ จันผิงเพ็ชร	ผู้ช่วยบรรณาธิการ (คู่มือหน้ามติชนสุขสรรค์)
6. คุณจุฬาทักกษณ์ ภู่เกิด	หัวหน้าข่าวเศรษฐกิจ
7. คุณภาคภูมิ ป້องภัย	หัวหน้าข่าวการเมือง
8. คุณสาระสันต์ แสงศรี	หัวหน้าข่าวกทท./สิ่งแวดล้อม
9. คุณกาญจนา บุญปาน	หัวหน้าข่าวบันเทิง
10. คุณภาวิณี เจริญยิ่ง	หัวหน้าข่าวการศึกษา
11. คุณเปรีชาดา พิศภูมิวิถิ	หัวหน้าข่าวสตรี/เยาวชน
12. คุณบุญเกิด สุขทวีทรัพย์	ผู้สื่อข่าวอาวุโส (ประจำโต๊ะข่าวต่างประเทศ)
13. คุณพนอ ฉาบสุวรรณ	ผู้สื่อข่าวอาวุโส (รับผิดชอบหน้าข่าวสังคม)

หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

1. คุณไกรสิทธิ์ พุทธรักษา	หัวหน้าข่าวหน้า 1
2. คุณสุทิน กาญจนไพบุลย์	หัวหน้าข่าวต่างประเทศ
3. คุณจักรพันธ์ ศรีเมือง	หัวหน้าข่าวกทท.
4. คุณปรีชา ภูริวัฒนากิจ	หัวหน้าข่าวกีฬา
5. คุณอุทัย บุญเย็น	บรรณาธิการหน้าโลกทรรศน์ (สารคดี)
6. คุณวิวัฒน์ ไทยสม	บรรณาธิการหน้าสังคม/สตรี
7. คุณศศิยา วิจิตรจามรี	ผู้เรียบเรียงข่าวการเมือง
8. คุณประไพ ธีรนวนิชย์	ผู้สื่อข่าวเศรษฐกิจ
9. คุณนภาพร คำเนินสกุลชัย	ผู้สื่อข่าวศิลปวัฒนธรรม
10. คุณไพฑูรย์ ศรีโฮง	ผู้สื่อข่าวการศึกษา

หนังสือพิมพ์เดอะ เนชั่น

1. คุณกุลสฤติย์ ทับทิม	รองบรรณาธิการ (รับผิดชอบ SECTION A)
2. คุณนพคุณ ถิมสมานพันธ์	บรรณาธิการหน้าเศรษฐกิจ
3. MR.SIMON JOHNSTONE	บรรณาธิการข่าวต่างประเทศ
4. คุณประเสริฐ ศรีสืบ	บรรณาธิการข่าวกีฬา
5. คุณเอกรัตน์ สักดิ์เพชร	ช่างภาพ (รับผิดชอบ SECTION C)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

การนำเสนอและการคัดเลือกภาพข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ที่ให้สัมภาษณ์.....

วันที่ให้สัมภาษณ์.....

ระยะเวลาที่สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

ชื่อผู้ตรวจแบบสัมภาษณ์.....

แบบสัมภาษณ์เรื่อง: การนำเสนอและการคัดเลือกภาพข่าวในหนังสือพิมพ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ตำแหน่ง..... หนังสือพิมพ์.....
หน้าข่าวที่รับผิดชอบ.....
2. เพศ () ชาย () หญิง
3. อายุ.....ปี
4. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด
 () มัธยมศึกษา () อนุปริญญา
 () อาชีวศึกษา () ปริญญาตรี
 () สูงกว่าปริญญาตรี () อื่นๆ (ระบุ).....
5. สาขา/วิชา (ระบุ).....
6. ท่านเคยได้รับการอบรมทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์หรือไม่
 () เคย () ไม่เคย
 ถ้าเคย ท่านอบรมจาก
 () หน่วยงาน (ระบุ).....
 () สมาคม (ระบุ).....
 () องค์กร (ระบุ).....
 () อื่นๆ (ระบุ).....

7. ประสบการณ์การทำงาน

- ท่านทำงานหนังสือพิมพ์มาเป็นเวลา.....ปี
- ท่านทำงานในหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันนี้มาเป็นเวลา.....ปี
- ท่านมีส่วนในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์มาเป็นเวลา.....ปี
- ท่านมีส่วนในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ในหน้าข่าวนี้ มาเป็นเวลา.....ปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แนวทางการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์

คำสั่ง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง และแสดงความคิดเห็นตามความเห็นของท่าน
(กรุณาตอบทุกข้อ)

8. ในการคัดเลือกภาพข่าวเพื่อลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ท่านให้ความสำคัญกับลักษณะของภาพข่าวต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

8.1 ภาพเหตุการณ์ หรือภาพข่าว ณ ที่เกิดเหตุ

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

8.2 ภาพข่าวที่เตรียมไว้ล่วงหน้า

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

8.3 ภาพกราฟิก

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

9. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านคำนึงถึงประโยชน์ของผู้อ่านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

9.1 เป็นภาพที่ให้ความรู้ความเข้าใจ และบอกถึงข้อเท็จจริงแก่ประชาชนในเรื่องต่างๆ

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

9.2 เป็นภาพที่ให้ความสดชื่น บันเทิงใจแก่ประชาชน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

9.3 เป็นภาพที่ช่วยเตือนภัยอันตราย และปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

9.4 เป็นภาพที่ช่วยประชาสัมพันธ์หน่วยงานหรือบุคคลต่างๆ

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

9.5 อื่นๆ (ระบุ).....

10. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านคำนึงถึงประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ของท่าน หรือตัว-
 ท่านเองในด้านต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

10.1 เป็นภาพข่าวของหน่วยงานหรือบุคคลที่ท่านรู้จักคุ้นเคย

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

10.2 เป็นภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งกับผู้ลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ของท่าน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

10.3 เป็นภาพข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดการขัดแย้งกับผู้สนับสนุน หรือผู้ที่ให้การอุปถัมภ์หนังสือพิมพ์
 ของท่าน เช่น นายทุน นักการเมือง ข้าราชการ ฯลฯ

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

10.4 เป็นภาพข่าวที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความเชื่อถือ และสะท้อนถึงคุณภาพของหนังสือพิมพ์ของท่าน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

10.5 เป็นภาพข่าวที่ไม่ชัดเจนต่อกฎหมาย เช่น ภาพลามกอนาจาร ภาพอันเป็นการหมิ่นประมาท บุคคล อันอาจจะทำให้หนังสือพิมพ์ของท่านถูกสั่งปิด จำคุก หรือถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....

10.6 อื่นๆ (ระบุ)
.....
.....
.....
.....

11. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านใช้ ความสนใจส่วนตัวของท่านเองที่มีต่อภาพข่าว เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือก มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....
.....
.....
.....
.....

12. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านให้ความสำคัญ หรือพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่นๆ ในกองบรรณาธิการ ประกอบการตัดสินใจคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

13. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านให้ความสำคัญ หรือพิจารณา ถึง นโยบายของหนังสือพิมพ์ของท่าน มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

14. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านให้ความสำคัญ หรือเปรียบเทียบ การนำเสนอภาพข่าวของหนังสือพิมพ์รายวันฉบับอื่นๆ ก่อนการตัดสินใจคัดเลือกภาพข่าว มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

15. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านให้ความสำคัญ หรือพิจารณาถึงความสนใจของผู้อ่าน
 มากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

16. ในการคัดเลือกภาพข่าวลงตีพิมพ์ ท่านมี ความกดดันในการทำงาน ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด
 เพราะเหตุใด

16.1 บุคคลที่มีได้เกี่ยวข้องกับคัดเลือกภาพข่าว เช่น เจ้าของหนังสือพิมพ์ เข้าม่าก้าว
 ก้าวงานในหน้าที่ของท่าน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

16.2 บุคคลที่มีได้เกี่ยวข้องกับคัดเลือกภาพข่าว เช่น บุคคลภายนอก หรือผู้มีอิทธิพลเข้ามา
 ก้าวทำงานในหน้าที่ของท่าน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

16.3 บุคคลที่มีได้เกี่ยวข้องกับคัดเลือกภาพข่าว เช่น ผู้ลงโฆษณา เข้ามาก้าวทำงานใน
หน้าที่ของท่าน

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

.....

16.4 เป็นภาพข่าวของบุคคล หรือหน่วยงานที่ท่านรู้จักเป็นการส่วนตัว

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

.....

16.5 เป็นภาพที่หมิ่นเหม่ต่อการละเมิดกฎหมายและอำนาจ

() มาก () ปานกลาง () น้อย

เพราะ.....

.....

16.6 อื่นๆ (ระบุ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

17. ภาพข่าวในลักษณะใดบ้าง ที่ท่านมักพิจารณาไม่ลงตีพิมพ์ โปรดระบุ

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....

18. ภาพข่าวในลักษณะใดบ้าง ที่ท่านมักจะพิจารณาคัดเลือกให้เป็นภาพเด่นในหน้าข่าวของท่าน

1.
.....
2.
.....
3.
.....
4.
.....
5.
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

จรรยาบรรณและข้อห้ามสำหรับช่างภาพหนังสือพิมพ์

ช่างภาพหนังสือพิมพ์นั้นจัดได้ว่าเป็นผู้สื่อข่าวประเภทหนึ่งด้วย เพราะเป็นผู้ซึ่งมีหน้าที่รายงานข่าวด้วยภาพ ฉะนั้น ช่างภาพหนังสือพิมพ์จึงต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักหนังสือพิมพ์ และปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ อีกทั้ง ยังมีข้อปฏิบัติสำหรับช่างภาพโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

1. ห้ามถ่ายรูปและห้ามหนังสือพิมพ์และนิตยสารลงรูปของเด็กหรือเยาวชน ซึ่งต้องหาว่ากระทำการอันกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิด หรือลงข้อความซึ่งปรากฏในทางสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือในทางพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งอาจทำให้บุคคลอื่นรู้จักตัว ชื่อตัว หรือ ชื่อสกุลของเด็กหรือเยาวชน (ยกเว้น กรณีที่จำเป็นต้องกระทำเพื่อประโยชน์ของทางราชการ) (บัญญัติไว้ในมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494)

2. ห้ามถ่ายรูปในศาลคดีเด็กและเยาวชน (มาตรา 39 และมาตรา 61 แห่งพระราชบัญญัติพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน พ.ศ. 2494 บัญญัติให้การพิจารณาและอ่านคำพิพากษากระทำโดยลับ)

3. ห้ามถ่ายรูปในห้องพิจารณาตัดสินของศาล (อาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. 2477)

4. ห้ามถ่ายภาพที่เข้าลักษณะดังต่อไปนี้ บนสถานีตำรวจทั่วราชอาณาจักร

4.1 ภาพผู้ต้องหา เพราะไม่แน่ใจว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดจริง อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลนั้น และทำให้พยานชี้ตัวผู้ต้องหาได้สะดวก เพราะได้เห็นภาพจากหนังสือพิมพ์ก่อนชี้ตัว ทำให้เสียความยุติธรรม (คำสั่งกรมตำรวจ ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2515)

4.2 ภาพพยาน เพราะทำให้ผู้ร้ายและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ร้ายรู้ว่า ใครเข้าเป็นพยาน ก็จะพยายามทำร้ายเพื่อข่มขู่ อาจมาดมาร้าย หรือ “เก็บ” ตัวพยานเสีย ทำให้คนไม่กล้าเข้าเป็นพยาน (คำสั่งกรมตำรวจ ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2515)

5. ห้ามหนังสือพิมพ์เผยแพร่ภาพผู้หญิง (ทั้งเด็กและผู้ใหญ่) ที่เคราะห์ร้ายถูกข่มขืน เพราะทำให้เกิดความเสื่อมเสียชื่อเสียงซ้ำเติมเข้าไปอีก (คำสั่งอธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานการพิมพ์ประจำกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2515)

6. ห้ามพิมพ์โฆษณาภาพ อันอาจจะขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน (ภาพลามกอนาจาร) หรือเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา หรือพระราชบัญญัติปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าวัสดุอันลามก

ภาพจะเข้าลักษณะลามกอนาจารหรือไม่ ศาลจะพิจารณาถึงเจตนาของผู้พิมพ์ผู้โฆษณาเป็นหลัก เจตนานี้จะปรากฏชัดในคำบรรยายภาพ (Caption) ฉะนั้น แม้ภาพที่ศาลพิพากษาว่าไม่ลามกอนาจาร แต่ถ้าภาพนั้นไปประกอบเรื่องอ่านเล่น(นวนิยาย) ที่หยาบโลน ก็อาจเข้าลักษณะเป็นการขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนได้ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางอาญา

7. ห้ามพิมพ์โฆษณาภาพที่มีความหมายกระทบกระเทือนถึงความมั่นคง หรือความปลอดภัยต่อราชอาณาจักร หรือเป็นการก่อกวนความสงบเรียบร้อยของประชาชน (มาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2495)

8. ควรงดเว้นการพิมพ์โฆษณาที่มีความหมายอันเป็นการหมิ่นประมาทบุคคล หรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลใดๆ (มาตรา 91 แห่งพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2495)

เนื่องจากคดีดังกล่าวเป็นคดีอาญาส่วนบุคคล ซึ่งยอมความกันได้ ดังนั้นเมื่อผู้เสียหายได้ขอร้องให้หนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร ที่ลงภาพหมิ่นประมาทหรือภาพละเมิดสิทธิส่วนบุคคลแก่ข้าพเจ้าให้ตน และหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารนั้น ได้ปฏิบัติตามโดยครบถ้วนแล้ว สิทธิของผู้เสียหายในการฟ้องร้องหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารนั้นย่อมหมดไป คือจะกลับมาฟ้องร้องอีกไม่ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเบญจวรรณ นรสิงห์ เกิดเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2512 ที่จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร เมื่อปีการศึกษา 2533 เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาวิชา การหนังสือพิมพ์ ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการ ศึกษา 2534

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย